DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
MAR 12

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION
PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA PRICE 2 CENTAI CENTS
CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, KOVAS (MARCH) 10 D., 1919 M.
METAI-VOL. IV. No. 58
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 191[illegible] AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

200 SOCIJALISTU BOLŠEVIKU SUŠAUDYTA BERLYNE

Nepavyko ir šiuo kartu Vokietijos bolševikams

Amerikonai dalyvauja riaušėse Londone

200 BOLŠEVIKŲ NUGALABINTA.

Jurininkų divizija nuginkluota.

Berlynas, kovo 10. — Praeitą penktadienį po smarkios kovos gatvėse valdžios kariuomenė pagavo savo rankosna apie 200 bolševikų vadų. Juos visus kitus paskui kitus sustatė prie sienos ir be jokio teismo sušaudė.

Po šito Berlyne paibaigė garsus sukilimas.

Paskui bolševikiškų jurininkų divizija išginkluota ir išskirstyta.

Antrytojaus miestas jau buvo aprimęs. Gatvėse prasidėjo normalis gyvenimas.

Generalis streikas pražuvo. Nes valdžia sutiko palaikyti darbininkų sovietus arba tarybas visuose industrijos centruose. Tiems sovietams bus paveta rupinties vientik ekonominiais darbininkų reikalais.

PAGALIAUS APRIMO VOKIETIJOS SOSTINĖ.

Valdžia bolševikus apmalšino aštriomis priemonėmis.

Berlynas, kovo 10. — Karės ministeris Noske sutruškino čia bolševikų sukeltą revoliuciją. Šiandie Berlyne ramu. Tvarka išnaujo viešpatauja. Bet kaikurios gatvės ir skvėrai liudija, jog pirm poros dienų buvo ten sekusi labai baisi kova. Visur matosi sukepusio kraujo klanai.

Generalis streikas Berlyne atšauktas. Darbo federacija susirinkime 40 balsų prieš 5 nusprendė, kad darbininkai kuoveikiaus sugryžtų prie savo darbų.

Kariuomenė apsaugoja darbininkus.

Kaikurios kariuomenės dalys paskirta apsaugoti darbininkus, gryžtančius į darbą.

Darbo federacija nubalsavo darbininkams gryžti į darbus todel, nes valdžia išpildė kaikuriuos politiškus darbininkų reikalavimus. Nubalsuota pertruakti streiką dar ir todel, kad streikas grumojo miesto gyventojų sveikatai ir apsaugai.

Suimta daug bolševikų.

Mušių metu gatvėse praeitą penktadienį suimta didelis skaitlius uoliausių ir aitriausių bolševikų. Sakoma, jie bus pastatyti karės teisman ir pasmerkti miriop.

Didžiausi mušiai pasibaigė praeitą penktadienį vakare. Valdžios kariuomenė užėmė visus svarbesniuosius bustus ir skvėrus, taippat didesnes dirbtuves.

Praeita savaitė Berlyne buvo kruviniausia. To nekuomet nėra buvę miesto istorijoj. Bolševikai laikėsi stipriai. Bet jiems nepavygo atsiekti tikslas.

150 užmušta, 600 sužeista.

Pastarasis bolševikų sukilimas Berlyne brangiai atsiėjo, neskaitant didelių materijalių nuostolių. Kiek sužinota, 150 žmonių yra užmuštų ir apie 600 sužeistų. Žinovai tvirtina, kad užmuštų busią kur-kas daugiau.

Tokio pavojingo bolševikų sukilimo ir jų pašėlusio veikimo pirmiau dar nebuta. Valdžiai grumojo pavojus. Batalijonai paskui batalijonus pereidinėjo bolševikų pusėn, atsisakydami šaudyti į sukilėlius.

Rodėsi jau bus po viskam, kad bolševikai tuojaus paims valdžią ir prasidės teroras, kuriam dirva jau buvo prirengta.

Bet laiku prisiųsta žymus skaitlius naujos kariuomenės iš rytinės Prusijos. Šita išgelbėjo valdžią.

Bolševikai nelengvai pasidavė valdžios kariuomenei. Pastaroji buvo priversta pasinaudoti naujaisiais karės pabuklais — lakstytuvais, šarvuotais automobiliais, didžiulėmis armotomis ir net nuodijančiomis dujomis ir liepsnojančiu skystimu. Turėta net tankos.

Prieš tuos pabuklus bolševikai neatlaikė. Visas jų stiprumas sutruškinta. Kiek palaukus tik neskaitlingi buriai išpasalų pradėjo užpuldinėti valdžios kariuomenę. Paskui ir tie buriai išnaikinta arba išsislapstė.

Amerikonai apsaugojami.

Valdžia ėmėsi spėcijalių priemonių apsaugoti amerikonišką misiją Adlon ir Palace viešbučiuose. Kiek patirta, prieš amerikonus neįvyko jokių pasikėsinimų.

Scheidemann su savo kabinetu išsigelbėjo iš grumojamo jam pavojaus ir išnaujo pasilaiko valdžios styrą.

Pravedus tvarką Berlyne, vyriausybė nusprendė išnaikinti bolševizmą visoj šalyj.

Bavarijoj bolševikai gana stipriai laikosi. Tenai su jais bus daugiausia darbo.

Prezidentas Ebert į Munichą sovietui pasiuntė pranešimą ultimatumo formoje. Pasakė, jog proletarijato diktatorystė Vokietijoj nepakenčiama ir neturi but jai vietos konfederatyvėj šalyj.

Pagaliaus Ebert pažymėjo, kad jei bavarai neįves pas save parlamentarinės valdžios, jis tenai pasiųs kariuomenę ir pastaroji spėkomis sutruškins bolševikus ir jų valdžią.

AMERIKONAI MUŠA LONDONO POLICMONUS.

20 yankių suareštuota.

Londonas, kovo 10. — Vakar čionai buvo pakilusios didelės riaušės, kuriose dalyvavo amerikoniški kareiviai ir jurininkai ir kanadai kareiviai su australais.

Riaušės įvyko Bow gatvės policijos nuovados apirubėje.

Policmonai vienoj vietoj užėjo kareivius ir jurininkus belošiančius kauleliais. Kelis jų suareštavo ir pristatė policijos nuovadon.

Tuojaus susirinko kaerivių ir jurininkų skaitlingas burys prieš nuovadą ir pareikalavo suareštuotus paliuosuoti. Pagrumojo jie sugriauti ir nuovados bustą.

Prieš riaušininkus išėjo policija ir prasidėjo batalija.

Keli policmonai, kareiviai ir jurininkai skaudžiai apmušta. Vienam policmonui perskriosta galva.

Pasekmėje daugelis riaušininkų suareštuota. Tarpe suareštuotų yra apie 20 amerikoniškų jurininkų ir kareivių.

UNGARIJA TURĖS 6 DIVIZIJAS.

Budapestas, kovo 10. — Pagaminta plenai, jog Ungarija ateityj turėsianti tik 6 divizijas savo armijos. Busianti sudaryta vientik iš laisvanorių.

NUO INFLUENZOS ŽUVO 7,260 ŽMONIŲ.

St. Paul, Minn., kovo 10. — Šioj valstijoj buvo 125,000 susirgimų nuo influenzos. Iš tų 7,260 žmonių mirę.

BUS PANAIKINTAS PRAGYVENIMO BRANGUMAS.

Paskui seks darbininkams algų sumažinimas.

Washington, kovo 10.—Komercijos departamento industrijinė taryba užsiėmė naujų darbu. Sugalvota visoj šalyj papiginti žmonėms pragyvenimas, ypač gi maistas, gi paskui laipsniškai sumažinti darbininkams algas. Darbininkams algos tečiau busią sumažintos tik tuomet, kuomet bus užtikrintas pragyvenimo pigumas.

Tuo tikslu bus sušaukta visa eilė konferencijų su industrijos atstovais, kurie įvairioms prekėms palaiko augštas kainas.

Tam tikslui pirmiausia turės pasišvęsti visi darbdaviai. Nes išpradžių jiems viskas reiks pigiau parduoti ir nieko nepelnyti, o kartais gal dar ir pridėti. Nes darbininkams algos išpradžių bus neatmainomos.

Tik kuomet paskui paaiškėsią, jog maistas ir pragyvenimo reikmenys tikrai atpigo, tuomet jau bus galima sumažinti ir darbininkams algas.

339 SAUŽUDYSTĖS ARMIJOJE.

Washington, kovo 10.—Karės departamentas paskelbė, jog nuo Suv. Valstijų įstojimo karėn ligi vasario 21 d., 1919 metų, S. V. armijoje buvo 338 saužudystės.

PREZIDENTAS PAGERBIA KARALIENĘ.

Paryžius, kovo 10. — Čia antroji savaitė viešiRumunijos karalienė su trimis priaugusiomis dukterimis. Karalienė pabėgo iš savo šalies prisibijodama revoliucijos.

Užvakar Prancuzijos prezidentas karalienės pagerbimui buvo surengęs pokylį savo rumuose.

NAUJAS TURKŲ KABINETAS.

Konstantinopolis, kovo 10. — Turkijoje sutverta naujas ministerių kabinetas. Premjeras yra Damand paša. Karės ministeris Ahmed Abouk paša.

TALKININKAI DUOS AUSTRIJAI MAISTO.

Jie nepaiso Italijos blokados.

Paryžius, kovo 9. — Vyriausioji talkininkų taryba iš dešimties žmonių nusprendė panaikinti blokadą, kokią padarė Italija prieš Austriją už nesutikimus su Jugoslavija.

Austrijos gyventojams maistas bus siunčiamas Tarpžemių jurėmis per uostus Fiume ir Trieste. Maisto siuntimo priežura pavesta Hoover'ui.

Maistas jau paruoštas.

Hoover tarybai pranešė, kad Fiume ir Trieste blokadutų panaikinta, tuomet jis gvarantuojąs pristatyti maisto Austrijos gyventojams. Pasakė, kad jis galįs kasdien į ten pasiųsti no 3,000 tonų maisto.

Patirta, jog pačiam Fiume ir Trieste esama sukrauta 80,000 tonų visokio maisto. Tą maistą Hoover kuoveikiaus pradės dalyti.

Italai tam priešingi.

Italijos atstovai nesutiko su didžiumos nusprendimu. Italai sako, jog Austrijos sušelpimas maistu šiandie nebutinai reikalingas.

Kuomet susirinkime pakelta maisto siuntimo klausimas, italai atstovai padavė sumanymą klausimą atidėti. Sakė, tam reikalui reikia paskirti komisiją ir tegu šita aptaria visą stovį.

Bet prancuzai, anglai ir amerikonai atstovai vienbalsiai sutiko kuoveikiaus duoti pagelbą Austrijai.

Ir kuomet Hoover davė gvarantiją pristatyti maisto, nutarta prašalinti blokadą.

Dabar Hoover darbuosis, kad išpildyti savo pažadėjimą.

Bern, kovo 10. — Praeito gruodžio ir sausio mėn. Petrograde nuo bado ir visokių ligų mirė apie 100,000 žmonių, anot oficijalio pranešimo.

ORAS

Kovo 10, 1919 m.

Chicago.—Šiandie apsiniaukę; seka sniegas ar lietus; tas pat ir rytoj; rytoj šalčiau.

Vokiečių nardančioms laivėms apsauga nuo talkininkų lakunų užpuolimo Bruges prieplaukoje. Kaip matoma, ta apsauga vokiečiams atsiejusi daug darbo ir pinigo. Apsauga pataisyta iš geležies ir cemento.

Badas siaučia Suomijoje

Gelsingforsas, kovo 9.—Visi Suomijos gyventojai yra nedavalgę. Viena šeštoji dalis visų gyventojų badauja. Andai čia prisiųsta maisto iš Amerikos. Bet tas yra menkas daiktas pusei milijono badaujančių suomių.

Tai stiprus liudijimas apie Suomijos gyventojų stovį. Bet jis yra teisingas, nes atliktas po nuodugnaus šalies tyrinėjimo.

Kapitonas August A. Krantz iš Suv. Valstijų armijos, Suv. Valstijų maisto komisijos atstovas, kuris vos dabar sugryžo po penkiolikos dienų kelionės po pietinę, rytinę ir centralinę Suomiją, taip sako:

"Nei vienas negali įsivaizdinti maisto stovio baisenybių didesnėj šalies dalyj. Pinigai nieko nereiškia, jie neturi vertės. Valdžios maisto ženklai taipgi yra be jokios vertės. Nes nėra maisto. Už pinigus negalima gauti maisto. Vaikai šimtais miršta nuo "sutinimo ligos", kuri apsireiškia nuo blogo maitinimosi ir nuo bado.

Duona iš beržo žievių.

"Tukstančiuose namų neturima nieko kito valgyti, kaip tik juodos, drėgnos duonos, pagamintos iš supelėjusių avižų arba tokių pat ruginių miltų, sumaišytų su beržų žievėmis ir miežiniais šiaudais. Ton duonon tečiau dedama vos 25 nuošimčiai tų sugedusių miltų. Gi 75 nuošimčiai yra žievės ir šiaudai. Tokia duona negalimas daiktas maitinties.

"Vienas žmogus rytinėj Suomijos dalyj davė man 40,000 markių ($4,000) ir prašė už tuos pinigus nupirkti maisto nors jo badaujantiems vaikams. Bet ką pirksi, jei maisto nei už pinigus negalima gauti. Sakė: "Del Dievo meilės, parupink nors jiems maisto!"

Visoj šalyj politiškas stovis labai intemptas. Bet maisto stovis kur-kas aršesnis. Yra tiesiog baisus.

Ką badas atlieka.

Žmonių veiduose matosi tik vienas nusiminimas ir desperacija. Visi nublankę. Akyse jų matosi neapsakomas graudumas. Jie laukia, kuomet gi ateis galas toms baisioms kankynėms, kurios juos spaudžia.

Per puspenktų metų Suomija buvo palikta sau viena. Šita šalis nuo karės tiek daug nukentėjo, kad nelengva tas įsivaizdinti. Ji buvo priversta savo miestuose ir parubežiais užlaikyti šimtus tukstančių rusų kaerivių.

Rusija karės pradžioje suomių nešaukė kareiviauti. Bet vietoje kaerivių caro valdžia iš Suomijos išlupo daug pinigų ir visko, kas tik buvo galima paimti. Suomijos sunys nežuvo mušių laukuose, bet jie visas laikas badavo ir kentėjo budami namie.

Suomija po karės tikėjosi nepriklausomybės, svajojo apie laimingesniuosius laikus. Bet karė šalyj pakėlė klesų kovą ir pagaliaus badą.

Nepavyko uždėrėjimai.

Prie Suomijos vargo prisidėjo dar ir pernykšti javų neužderėjimai. Suomija nekuomet negali prasimaitinti nuosaviais užderėjimais. Tų užderėjimų užtenka tik vienam trečdaliui viso maisto. Dvi trečdali maisto šalis kas metai turi gauti iš kitur. Javų neužderėjimai tad stovį dar daugiaus pablogino, badą padidino.

Ve kur puiki lauko dirva, kur Amerikos žmonės turi progos parodyti savo gailestingumo dorybę.

Kapitono užrašai.

Teko matyti paminėto kapitono Krantz užrašų knygą. Štai kelios ištraukos iš tos knygos:

"Mieste Viborge, pietinėj Suomijoj, atradau penkis tukstančius žmonių, kurie maitinasi išimtinai tik iš miesto viešųjų virtuvių. Miesto krautuvėse galima šis-tas pirkti. Bet bėdinesniems žmonėms kaina neprieinama. Mažiausia kaina, kokia teko patirti, buvo: sviesto svarui $2.50; menkiausios rųšies mėsos svarui $1.40; gi jei mėsoje yra kiek kaulo, už jį reikia primokėti extra 25c.; kavos svarui $5; cukraus svarui $6; ruginių miltų svarui $1.25.

"Nuo sausio 1 d. sulig vyriausybės parėdymo vienam žmogui dienoje buvo leidžiama nusipirkti vieną šeštą dalį svaro miltų.

Mirtingumas didėja.

"Rytiniam pasienyj, Korpiselki paviete, vaikų ligi 12 metų amžiaus mirtingumas padidėjo 75 nuošimčius už normalį mirtingumą. Ir tai įvyko tik 12 mėnesių laikotarpiu.

"Badaujantieji vaikai ištinsta. Jų kojos subrinkusios, pilvai indubę, galvos neproporcijonaliai padidėjusios. Kaklai stori, kaip suaugusių vyrų. Tokius vaikus pagauna plaučių uždegimas. Ir už 48 valandų jie miršta."

Centralėj Suomijoj kapitonas Krantz atradęs negyvų žmonių pakeliais. Jie iš sodžių eidami į miestus badu mirę.

Vakariniais parubežiais stovis kiek gerėlesnis. Nes tose apygardose buvo geresni vasaros metu uždėrėjimai.

Gerai, bet negana.

Kapitonas Krantz apsilankė pas Suomijos regentą, generolą Mannerheim, ir jam pranešė, jog Amerika ir talkininkų šalys nusprendė Suomijai pristatyti tiek miltų, kad kiekvienam žmogui kasdien išeitų po ketvirtą dalį svaro. Darbininkams kiek daugiau.

Labai gražus daiktas. Bet to yra permaža. Reikia daugiau, jei norima, kad žmonės neišmirtų badu.

Amerika savo maistu neša visokią galimą pagelbą Europai. Amerika neturi pamiršti ir Suomijos, kuri yra taippat svarbi Europos dalis.

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams $5.00
Pusei Metų $3.00
Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.
"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Žinios iš Lietuvos.

Daugelį žinių iš tėvynės perspauzdiname iš "Lietuvos Aido" N. 145 (130 lapkričio, 1918 m.) ištisai. Kitas čia paduodame sutrumpinę.

1. Sveikatos departamentas Vidaus Dalykų ministerijoje veda sąrašą visų gyventojų Lietuvoje. D-ras Jatugevičius už departamento direktorių pasirašė ant įsakymo, kad visi gydytojai praneštų vyriausybei: a) vardą, pavardę, b) kada ir kur gimęs, c) kada įgijęs gydytojo teises, d) kur baigęs medicinos fakultetą, e) kokius kitus skyrius išėjęs augštesnėje mokykloje, f) kokia specijalybė ir kiek laiko darbavęsis, g) mokslo darbą, h) kur ir kiek laiko ir kokioje administracijos srytyje darbavęsis, i) kokias moka kalbas, k) šeimyna, l) kur dabar gyvena.

Įsakymas labai naudingas. Tikimės, kad ir Amerikos lietuviai gydytojai taip pat susiregistruos.

2. Vilniuje prie Šv. Jono gatvės N. 21 iš Lietuvių valdžios "Ruta" įgijo dovanai namus su didele svetaine, didoka scena ir kitais kambariais. "Rutos" draugija ten įkurė kliubą visų partijų žmonėms. Sekmadienyje, 1 gruodžio, 1918 m., 4 val. po pietų įvyko visatinis buvusios "Rutos" draugijos susirinkimas naujai valdybai išrinkti ir draugijos stovį aptarti. Draugijos atnaujintojai: Jonas Vileišis, Česlovas Landsbergis, Antanas Rucevičius ir Bronius Žilinskas.

3. Ministerijoms besitvarkant Lietuvoje centralėn finansų ministerijos valdybon 24 gruodžio, 1918 m. tapo paskirta penkiolika asmenų. Be to kunigaikštis Jonas Gediminas - Beržanskis - Klausutis tapo pirmininku komisijos, kuriai pavesta apskaityti karės nuostoliai. Vietiniai tos komisijos įgaliotiniai yra P. Bugailiškis Šiaulių apskrityje, Aleksandras Žilinskas, Marijampolės apskrityje, Juozas Vokietaitis Kauno mieste, Juozas Petrulis, Rokiškio apskrityje, Aleksandras Oznobišinas, Gardino sryties rajono, P. Liudvikas Noreika, "Lietuvos Aido" redaktorius, tapo finansų vice-ministrų ir paties ministro pavaduotoju, nes ministras, kaip žinome, išvažiavo Paryžiun į Taikos Konferenciją.

Šešiolikoje vietų tapo įrengtos muitinės: Račkuose, Virbalyje, Paėruniuose, Bajoruose Lušėje Šaltkunuose, Jelovkoje arba Obeliuose, Turmante, Lintupyje, Lašoje, Lydoje, Naujoje Jelnėje Plateničiuose, Kleščeliuose Baltstogėje, Knišine. Kiekviena muitinė susideda iš trijų valdininkų ir trijų sargų.

4. Teisingumo ministerija 20 gruodžio Vilniuje paskyrė tris taikos teisėjus: Joną Kymontą, Kastantiną Koškodavovą ir Juozą Uciechovskį. Matyt jie yra iš trijų tautų po vieną: lietuvis, rusas ir lenkas. Tiek bent galima spėti iš pavardžių.

5. Kaune 4 sausio 1919 žadėjo buti lietuvių agronomų suvažiavimas. Jį šaukė J. Aleksa, P. Variakojis, V. Kriaučiunas ir A Vienažinskis. Nėra žinios ar jis įvyko ir ką padarė įvykęs.

6. Naumiestyje, Suvalkų gubernijoje žadėjo nuo Naujų Metų 1919 įsikurti aštuonių klesų mergaičių ir bernaičių gimnazija. Jos vedėjas ketino buti Daniliauskas, mokintoja Valitytė. Gimnazija žadėjo buti "Žiburio" globoje. Švietimo ministerija pripažino jai teises. Nėra žinios ar ta gimnazija įsikurė.

7. Ministrų permaina įvyko 27 gruodžio, 1918 metų. Trimis dienomis prieš tai atsistatydino Krašto Apsaugos ministras generolas Žukauskas ir vice ministeris generolas Kondratavičius.

8. Dar prieš tai, 18 gruodžio, Lietuvos Prezidijumas sutarė, kad del kylančių tėvynėje pavojų užtektų paraso vieno asmens iš prezidijumo.

9. "Ryto" draugijos gimnazijoje Vilniuje buvo paskutiniais užbaigtais mokslo metais 170 mokinių ir 21 mokintojas, iš kurių tarpo 13 buvo vyrų ir 8 moterys. Ta gimnazija turėjo daug vargo su vieta, nes trioba buvo permaža.

Kas neduoda įvykti sutarčiai.

Bešmeiždama Amerikos lietuvių delegatus, išvažiavusius Europon dirbti tėvynės darbą, "Lietuva" sumanė padaryti paliaubas su katalikų laikraščiais. Tą sumanymą A. L. Tautinė (liberalų) Taryba oficijaliai atsiuntė Amerikos Lietuvių (katalikų) Tarybai.

Šioji apsvarsčiusi sumanymą priėmė su sąlyga, kad liberalų laikraščiai, krovusieji apkaltinimus ant Amerikos Lietuvių Tarybos delegatų pasakytų viešai, jog tie kaltinimai neturėjo užtektinų pamatų. Po to ir katalikų lietuvių laikraščiai apsiima neužkabinėti liberalų - tautininkų laikraščių.

Tą sąlygą patyrusi "Lietuva" rašo ilgą straipsnį prieš katalikus. Tame straipsnyje kas žodis, tai suktybė, bet du daiktai yra ypatingai minėtini.

Pirmiausiai "Lietuva" mųs "akredituoti atstovai savo kablegramuose ir pranešimuose **nerimtai** pasielgė suteikdami **neteisingas** žinias, skusdami savo locnus draugus." Jug Pakštą ir Dobužį liberalai-tautininkai niekino remdamiesi Gabrio pranešimais. Jug didžiausias liberalų - tautininkų šaltinis visoje jų karėje prieš Amerikos Lietuvių delegatus buvo Vilimavičius. Nei Gabrys, nei Vilimavičius niekuomet nebuvo Amerikos Lietuvių Tarybos delegatais. Ji turėjo tris delegatus: Dobužį, Pakštą, Mastauską. Šį pastarąjį liberalų-tautininkų laikraščiai šmeižė remdamiesi savo išradimais ir žiniomis apie jo pažįstamus ir tt. Tai-gi neteisingai sąka "Lietuva", sakydama, buk katalikų atstovai kaltino vieni kitus. Vilimavičius nebuvo atstovas, o Gabrys nei atstovas, nei kalikas. Ką Gabrys su Vilimavičium prieš mųs delegatus parašydavo žodį, kaip adatą, tai iš to liberalų - tautininkų liežuviai priskaldydavo visą vežimą. Apkaltinimai prieš Mastauską visi buvo imti iš grynai liberalių šaltinių.

Bet antras "Lietuvos" pasielgimas dar niekesnis. Tas dienraštis žino, kad nepriguimingam žmogui sunku yra pasiduoti po kito žmogaus valdžia. Čia pasitaiko, kad katalikiškoji Amerikos Lietuvių Taryba nori, idant jos delegatai butų valdžioje oficijalių atstovų atvažiavusių iš Lietuvos su įgaliojimais nuo užrubežinių dalykų ministro. Visi supranta, kad Paryžiuje negali buti dviejų lietuviškų atstovybių, iš Lietuvos ir iš Amerikos. Ir dienraštis "Lietuva" supranta, kad negali buti dvi lietuvių tautos, o turi buti viena tauta ir viena atstovybė Paryžiuje. Kam rupi tėvynės nauda, tas butų pagyręs mus Tarybos reikalavimą, kad jos delegatai pasiduotų po valdžia oficijalės lietuvių atstovybės. Bet dienraščiui "Lietuva" kitoki tikslai rupi. Jis nori, kad tie delegatai nepaklausytų delegavusios juos tarybos, delto tas dienraštis suka, buk Tarybos reikalavimas esąs papeikimas ar apkaltinimas delegatams. Intrigantai visuomet taip daro, kaip dienraštis "Lietuva" šitame atsitikime. Jausdami, kad iš žmogaus reikalaujama yra atsižadėti savęs del tėvynės naudos, jie pagundo tą žmogų: "Tu neklausyk, tave pažemina."

Bergždžias yra darbas dirbti išvien su intrigantais. Bet del tėvynės naudos pabandysime ir to. Gal vaikų vaikai ir kaltins mus, kad žinodami žmonių vertės mažumą, bet-gi susidėjome su jais. Bet rezoliucija padaryta. Jei liberalų-tautininkų laikraščiai pripažins, kad jie berikalo kaltino Dobužį, Pakštą ir Mastauską, tai "Draugas" patylės apie tų laikraščių ir jų partijos kaltes iki Taikos Konferencijai pasibaigiant.

VALSTYBĖS TARYBA.

Lapkričio 26 d. posėdis.

Posėdį atidaro arti pusės šešių vicepirmininkas kun. Staugaitis ir tuojau nustatoma posėdžio tvarka, butent, iki 8 val. Teisingumo Min. projekto skaitymas, gi po aštuntai — valanda atiduodama atsakymams į paklausimus. Teisininkų komisija daro del Teisingumo Ministerio apie Teismus Lietuvoje projekto pranešimą. Nors projekte, Komisijos manymu, esą daug kas taisytina; tam reikia daug laiko, gi esant skubotam reikalui teismai paimti iš okupacijos valdžios savo žinion, nutarė Teisingumo Ministerio projektą ištisai priimti.

Toliau eina antras projekto skaitymas. Nutarta skaityti skyriais, o ne paragrafais. Prie paragrafo apie Apygardų Teismus įnešama pataisa buv. Kauno rėd. steigti du Apygardos Teismu — Žemaičiams vieną, Aukštaičiams kitą, o ne vieną, kaip nurodyta projekte. Pataisa atmetama. Tuojau steigti du Apygardos Teismu truktų lėšų ir pajėgų. Gi atsiradus reikalui ir galimybei, tas visuomet bus lengva ir vėliau padaryti.

Prie paragrafo apie Taikos Teisėjus, kurie turi buti skiriami Teisingumo Min. M. Biržiška įneša pataisą: "tose vietose, kur bus susitvėrusios savivaldybos įstaigos, Teisingumo Ministeris turi teisę pavesti savivaldybos įstaigai rinkti taikos teisėjus".

Teisingumo Min. prieš tokią pataisą. Įstatymas tam, kad jį pildyti. Gi įstatymas, tik išreiškiantis principą, nėra įstatymu. Darbas turi buti vykinamas grynai teisių keliu. Gi mes nežinom, kiek bus teisėtos ir pilnagalės tos savivaldybos įstaigos, kokiu keliu ji susitvers. Pataisa atmesta.

Prie § 16, kur be kitko pasakyta: "Teisėjai privalo mokėti susikalbėti ir kitomis vietos kalbomis (lenkų ir gudų), jei bylos dalyviai nemoka valstybinės kalbos. Nemokantiems valstybinės ir čion surašytų vietos kalbų duodamas vertėjas", prie žodžių "lenkų ir gudų" M. Biržiška siulo pridėti "ir žydų". Teisingumo Ministeriui paaiškinus, kad įstatymas neatmeta jokios kalbos, įstatyme nepažymėtos, gi tuodvi kalbos tik todel įstatyme pažymimos, kad daugiausia juodvi Lietuvoje vartojamos, — pataisa atmetama. M. Biržiška prašo pažymėti tai spaudoje.

Prie paragrafo 31, kurs skambą: "Apygardos teismas sprendžia bylas be prisiekusiųjų posėdininkų" priimta pataisa "kol nebus sutvarkytas rinkimas posėdininkų". Daug buvo ginčytasi del paragrafo 32 apie Vyriausiojo Tribunalo nusprendimų kasacijas. Pagal projekto, kasacijos skundų tiems nusprendimams negali buti. Karštai už kasacijų reikalingumą stovėjo J. Vileišis. Esą, jau žmonės taip pratę: jei dvejose instancijose bylą pralošia, tal visa viltis dedama trečiąjai instancijai. Dviejų instancijų teismas galįs netekti visuomenės pasitikėjimo.

Teising. Min.: abelnai yra ginčų del trečiosios teismo instancijos reikalingumo. O Lietuvos Valstybei trečioji instancija truktų pajėgų. Galų-gale trečiosios instancijos klausimas paniatinai keičia projekte Ministerio ir Teisininkų komisijos nusistatymą, sulig kurio buvo nutarta Lietuvos teismus padaryti tik dvie jų instancijų. Pataisa atmetama.

Karščiausių ginčų sukėlė amnestijos klausimas. Ministerio projekte pasakyta: "Bausmės dovanojimas ir apskritai amnestija pareina nuo Valstybės Tarybos".

P. Klimas sako, paragrafas esąs neaiškus; kaip ir kokiu budu gali buti Valstybės Tarybos galia amnestijos suteikiamos? Reikia dar pridėti "įstatymo keliu".

Šilingas aiškina, kad tas klausimas turėjo buti išrištas laikinojoje konstitucijoje. Bet tuomet tas klausimas buvo apeitas, nes amnestijų teisė priguli vyriausiai šalies valdžiai, o tuomet dar nebuvo žinios, kas bus vyriausioji Lietuvos valdžia. Vyriausią valdžią turi Tarybos prezidijumas. Tat jam ir tegali toji teisė priderėti. Ji negali amnestijų vykinimą palikti tarybai ir įstatymų keliu: tai perilgas darbas. Teisių komisija amnestijos teisę todel Tarybai palikusi, kad laik. konstituc. pasakyta, kad Valst. Taryba turi suverenę Liet. galę, kai kas siulo visai amnestijų klausimą atmesti ir tarsi paragrafą visai išbraukti iš laikino teismų projekto iki Lietuvoj veikia laikini teismai ir laikina konstitucija.

Vileišis prisideda prie Klimo ir pataria pridėti "įstatymo keliu". Nes kitaip Taryba bus apversta amnestijų prašymais; ji priversta bus niekniekiams gaišuoti; jos autoritetas nukentės. Kad to nebutų reikia apriboti įstatymais.

Teising. Min. Leonas primena, kad pilni kalėjimai žmonių, kurie sėdi nežinia už ką. Liet. vyr. negalės juos ir toliau taip laikyti, jiems bus tuojau reikalinga amnestija.

Bet ir niekniekių atsitikimuose Taryba negalės buti trukdoma, nes amnestijų įvykinime imamas pamatan buvęs iki 1914 m. Rusijos įstatymų (kaip ir viso teismų projekto) nustatytas kelias. Tat ir Tarybos autoritetas nenukentės. Pataisa atmetama.

Tą pačią dieną Laikino Lietuvos teismų ir jų darbo sutvarkymo projektas buvo trečią kartą paskaitytas ir priimtas.

Del trečiojo skubotojo paklausimo — apie pavojų Lietuvos neliečiamybei (žiur. No. 142) Ministeris pirmininkas atsakė esą netiesa, kad Lietuvoje esanti sudaryta svetimos valstybės kariuomenė. Buvo pavelyta laisvai įsirašinėti į visokias kariuomenes: vokiečių, lenkų. Tai lenkai įsirašė tarnauti Lenkijoje, ne Lietuvoje.

Taip pat lenkai nėra nieko užėmę. Iš pirmų šaltinių žinome, kad ir Gardino lenkai nėra paėmę: ir ten organizuojasi patys žmonės, tik spaudoje tai kitaip buvo nušviesta tam tikrais tikslais. Tėra vienas tikras prikišamas faktas, kad be valdžios žinios vietose darosi jai priešingos organizacijos. Tik revoliucijos metu tai neišvengiame. Lietuvos valdžia tai žino ir pavojaus nemato, nes yra visa padariusi, kad to nebutų. Kas padaryta — tai jau jos žinioje.

Klaustojas Tarybos narys pasisakė esąs Kabineto nuramintas.

Į ketvirtą skubotąjį paklausimą — del krašto apsaugos sudarymo Kabinetas davė atsaką uždaromis durimis, nes tai kariuomenės paslaptis.

Skubotieji paklausimai.

Nr. 5. Ar yra Ministerių Kabinetui žinoma, kad jo atsišaukimas į visuomenę del parapijų komitetų įsteigimo, nepaduodamas tikslesnų nurodymų apie jų sudarymo budus, vietose sukėlė daug nevienodumo, kenksmingo krašto tvarkymui, ir kad daugelyje vietų Lietuvos piliečiai, nepritardami parapijų komitetams, steigia bezirkų arba valsčių komitetus?

Jei tatai yra žinoma, tai ką Ministerių Kabinetas mano daryti, kad toks stovis nesukeltų krašte netvarkos ir neskaldytų visuomenės.

Nr. 6. Ar žinoma Laikinąjai Vyriausybei, kad vokiečių manoma grąžinti iš Ukrainos per Lietuvą arti pusės milijono kariuomenės? Kokių priemonių Vyriausybė mano griebtis, kad apsaugojus kraštą nuo vokiečių netvarkiai grįžtančios karinomenės įsigriovimo?

SVAJOTOJAS.

Tyla grabinė viešpatavo;
Saldžiai miegojo mųs gamta.
Tamsios nakties šmėklas sapnavo
Plati, beribė visata...
Mėnulis vienas - vienintėlis
Silpnai mirgėjo ant dangaus;
Šviesos paliko tik šešėlis,
Ir jis, veizėk, išnyks tuojaus...
Tarytum, visas sutvėrimas
Savyj nustojo gyvasties.
Akis užmerkė prigimimas —
Sapne paskendo praeities.
Regi, pro langą kas ten šviečia?
Matai paveikslą Ypatos? —
Vienos tiktai Jos nepaliečia
Šmėkla nakties tos užburtos!
Jau ilgas laikas kaip prie stalo
Berymo viena Ji giliai.
Jos rimtas veidas net pabalo,
Nors šildė lempos spinduliai...
Jos akįs įsmeigtos į knygą;
Juodylan plunksna įmerkta...
Prabils, matyt, ir arfos styga,
Akordais Muzos užgauta!
Išvysim tonus įstabiausius
Galingo jausmo ir minties.
Suprasim norus paslapčiausius
Rimtai svajojančios širdies...
Garsais melodijų švelniųjų
Veikimą savo mums atskleis.
Vaisius rymojimų meiliųjų
Po svietą platųjį paskleis...

Vaidevutis.

LIETUVOS MOTERYS.

Nespėjo nutilti armotų griausmai Lietuvoje, jau vėl atsiranda kruvinų pavojų. Rusai bolševikai užėmė musų sostinę Vilnių ir nori apimti musų šalį iš rytų ir šiaurės, užpulti musų sodžius, miestus ir miestelius ir išnaujo pavergti musų Tėvynę Lietuvą.

Moterys! Nekartą jusų krutinėse liepsnojančiose karšta jusų brolių, sunų ir vyrų meilė, užsidegdavo dar karštesnė ir galingesnė tėvynės meilės ugnis. Garbingai jus visuomet įkvėpdavot Lietuvos sunams nepergalimą dvasios galybę. Jie ėjo mirtinon kovon su Lietuvos priešininkais kaip karžygiai-didvyriai.

Motinos, Žmonos ir Seserys! Šiandien atėjo jusų valanda. Savo meilės didybe, savo laisvės troškimu, savo tėvynės meile jus tegalite padėti prikelti visą musų šalį. Ji turi stot kaip vienas žmogus ginti prabočių žemes, ginti Lietuvos nepriklausomybės.

Iškelkite drąsiai augštai Tėvynės laisvės Vėliavą, o karžygių galiunų minių minios eis paskui jus, lieti kraują kovoje už žmonių laisvę už Lietuvos Valstybę!

Siųskite savo sunus, brolius ir vyrus į Apsaugos pulkus. Laiminkite juos išleisdami garbingai pergalėti Lietuvos priešus arba numirti už Tėvynę!

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA.
Kaunas, Bazarų gatvė, Nr. 12.

Neskubotieji paklausimai.

Nr. 7. Del santykių su kitomis valstybėmis ir del taikos konferencijos.

Ar Ministerių Kabinetas yra pranešęs ant anto ir neutralėms valstybėms faktą sudarymo Lietuvos Valstybėje Laikinosios Vyriausybės, ar Ministerių Kabinetas jau yra nustatęs nuolatinių ryšių su šitųjų valstybių valdžionis ir ar yra daręs kokių nors priruošiamųjų žingsnių, kad busimoje taikos konferencijoje galėtų dalyvauti Lietuvos valstybės atstovai

Nr. 8. Del ryšių su Latvija ir Igaunija.

Ar Ministerių Kabinetas rupinasi užmegzti ryšių su Latvija ir Igaunija, joms savasias vyriausybės sudarius?

(Iš "L. A.")

RED. ATSAKYMAI.

P-nui A. Kazlauskui. Nuo įdėjimo Tamistos korespondencijos jusų ginčai nesumažės, bet dar padidės, nors ji ir parašyta su noru taikyti susipykusius. Tą tikslą galima atsiekti tik gyvu žodžiu, o ne per laikraštį. Tat meldžiam dovanoti, kad korespondencijos netalpiname.

P-nui P. Zataveckui. Netilps: perdaug asmeniškumų ir nekulturinių išsitarimų.

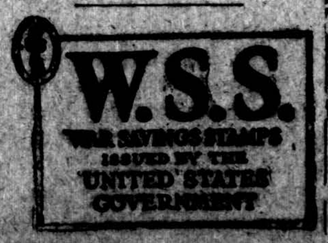

L. R. K. Labdaringos Sąjungos Centro Valdyba:

Dva. vad. kun. I. Albavičius, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.
Pirm. A. Nausėda, 1658 Wabansia Ave.. Chicago, Ill.
Vice-pirm. F. Veryga, 4539 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Nut. rašt. Jonas Purtokas, 4437 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.
Fin. rašt. Alex Dargis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.
Iždo prof. kun. Pr. Bučys, 2634 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

Iždo Globėjai:

Kun. I. Albavičius, 717W. 18th St., Chicago, Ill.
Juoz. Rupšis, 4430, So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.

Direktoriai:

Prof. kun. Pr. Bučys, 2634 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.
Kun. Ign. Albavičius, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.
Kun. F. Kudirka, 1644 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
Alex Dargis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.
Ant. Nausėda, 1658 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
Juoz. Rupšis, 4430 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.
Kun. M. Krušas, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Fr. Veryga, 4539 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Jonas Petraitis, 4358 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.
Juoz. J. Elias, 4600 So. Wood St., Chicago, Ill.
Boleslovas Sekleckis, 3427 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Anastazas Valančius, 1442 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Lietuviai Amerikoje.

CICERO, ILL.

L. D. S. susirinkimas.

Liet. Darbininkų Sąjungos 49-tos kuopos mėnesinis susirinkimas atsibus panedėlyje, kovo 10 d., vakare, Šv. Antano par. svetainėje. Yra labai svarbių reikalų, už tai priedermė visų narių yra ant šito susirinkimo atsilankyti

Valdyba.

CLEVELAND, OHIO.

Puikus koncertas.

Sekmadienyj, 2 dieną kovo, 1919, Lietuvos Vyčių 25 kp. buvo surengus puikų koncertą Acmes svetainėj.

Visupirma programo vedėjas, M. Šimonis, prakalbėjo į publiką, perstatydamas p. A. Sodeiką iš Scranton, Pa. ir šio vakaro svarbą. Paskui L. Vyčių 25 kp. choras, susidedantis iš apie šimto dainininkų, pradedant programą, sudainavo "Gyvuok, Lietuva" ir "Liet. Vyčių kareivių choro daina". Paskui p-as A. Sodeika, baritonu, solo padainavo "Oi varge, varge" ir "Laivynė". Publikai solo labai patiko. Paskui p-nia S. Greičienė solo padainavo "Užmigo žemė". Ji delnų plojimu buvo priversta atkartoti. P-as V. Greičius paskambino ant pijano "Nocturne". Antru atvėju L. Vyčių choras sudainavo "Ko liudi sesele" ir "O Lietuva", kurios puikiai išėjo. P-nia S. Greičienė antru atvėju padainavo solo "Šienpjovio daina" ir p. A. Sodeika "Švint aušrelė", gi antrą iš operos "Toreador", kuri publikai ir-gi labai patiko. P-as V. Greičius paskambino ant pijano "Taika ant visados", o p-nia S. Greičienė padainavo solo "Čigonų meilės daina". Paskui duetą "Skambančios stygos" padainavo p. S. Greičienė ir p. A. Sodeika. Duetas publikai taip patiko, kad delnų plojimui nebuvo galo. Trečiu atvėju L. Vyčių choras padainavo "Lėkk, sakalėli" ir "Lietuvą". Chorui akompanavo p-lė Ona Skunskiutė, kuri muzikoj yra išsilavinusi ir daug triuso padeda del L. Vyčių 25 kp. choro.

Žmonių buvo pilna svetainė — gal apie aštuonis šimtus. Tai gal dar pirmas toks puikus ir įspudingas koncertas buvo Clevelande. Pelno kuopai nemažai liks. Nuo šio koncerto $50 yra skiriama del "Vyčio" spaustuvės. Didi padėka L. Vyčių 25 kp., o ypač choro nariams, už jų darbštumą. Taipgi padėka p--niai S. Greičienei, vienintėlei Clevelando solistei, p. Sodeikai ir p. Greičiui, kuris taip puikiai išlavino chorą. Clevelandiečiams tas koncertas ilgai paliks atmintyje, taip-gi ir ponios S. Greičienės švelnus, išlavintas balselis. Clevelando vyčiai daugiau rengkit tokių koncertų.

Po programui prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki vėlumai.

Viešnia.

ATHOL, MASS.

Kovo 2 d. gerb. musų klebonas išdavė atskaitą iš atsibuvusio parapijos bazaro, kuris grynp pelno davė arti 17 šimtų dolierių. Reikia stebėties, kad tokioje mažoje kolonijoje, kaip Atholis tiek pelnyta. Pasirodžius tokioms bazaro pasekmėms, gerb. klebonos dėkojo visiems darbininkams už energingą darbavimasi laike bazaro, gi kitiems už atsilankymą ir parėmimą. Čia reikia pridėti, kad ir pats klebonas nemažai pasidarbavo.

Dabar musų klebonas pradėjo rinkti ekstra mokesčius nuo parapijonų, nes pavasarį žadama pradėti statyti naują bažnyčią. Gal but, kad neužilgo Atholio lietuviai susilauks naujos bažnyčios.

Kovas 2 d. bažnytinėje svetainėje klebonas surengė vakarienę pagerbimui darbininkų, kurie dirbo laike bazaro. Vakarienė buvo puiki.

Šv. Kazimiero dienoje (4 d. kovos) pas mus nebuvo nei jokio vakarėlio. Kaž kodel nei viena draugija nepasistengė surengti. Čia yra ir L. Vyčių kuopa, bet šįmet ji dar nesurengė nei jokios pramogėlės.

K. G.

NEW HAVEN, CONN.

Vasario 23 d., 1919 m., Šv. Kaz. par. choras buvo surengęs labai gražų vakarėlį, kuris susidėjo iš įvairių dainų, deklemacijų. Taipo-gi buvo suloštas veikalas "Prieš vėją nepapusi", kuris taipgi gražiai išėjo. Tai pasidarbavimas vietinio vargonininko, p. J. J. Saurin'o. Musų parapijinį chorą sudaro iš gabiausis jaunimas, kuris sykiu su gerb. vargonininku daug darbuojasi.

Per Laisvės savaitę tas choras buvo surengęs net keletą vakarų, bei koncertų Tautos Fondo labui. Taip-gi ir kitoms katalikų draugijoms niekuomet neatsisako patarnauti. Prie to reikia priminti, kad mes turim darbštų ir energingą kleboną, kun. V. P. Karkauską, kuris sutartinai su visais parapijonais ir draugijomis darbuojasi, o ypač su Tautos Fondo 58 skyriu. Gerb. klebonas ir pats aukoja ir kitus ragina aukoti ir dirbti naudai tautos ir bažnyčios.

Geriausios kloties!

Choristas.

ROSELAND, ILL.

Nekartą mums tenka nuvažiuoti į kitas kolonijas,kuomet jos surengia vakarus. Žinoma, daugiausiai vakarus rengia vyčiai. Ir visi žinome, kokie indomus buna jų vakarai. Išgirstam tai ne nuo vieno, kaip vyčiai dirba ir kaip pasekmingai jie veikia. Tai reiškia vyčiai turi vardą.

Kovo 2 d. teko nuvažiuoti į L. V. 8 kp. vakarą Roselandan, Ill. Vakaras prasidėjo valanda ir puse vėliau, negu buvo garsinta, bet tat ne svarbu. Lošė "Katriutę". Lošimas išėjo nekaip matyt, kad artistai nebuvo tinkamai prisirengę.

Bet labiausiai vakaro skonį gadino betvarkė svetainėje. Laike lošimo trukšmo buvo užtektinai. Tie vaikai daugiausiai prie betvarkės prisidėjo. Prie jų ir paaugę vaikėzai (nevisi lietuviai) laike lošimo kitame svetainės gale "kitą veikalą lošė".

Žodžiu sakant, vakaras neįvyko toks, koks turėjo įvykti.

Jeigu tame vakare buvo koksai "raudonasis" ar laisvamanis (ir galėjo buti), tai ką jis galėjo pasakyti. Žinoma, jis parašys nebutus ir neregėtus daigtus. Bus ir 8-tai kuopai negarbė ir visai L. Vyčių oragnizacijai, nors organizacija ir bus nekalta.

Todel patariu, kad 8 kuopa saugotus visokių trukšmų. Vyčiai visi turi laikytis tvarkos.

Northsidietis.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

VILNIUJE.

Vakarėlis. Š. m. kovo 29 d. salėje prie šv. Mykalojaus bažn. bus Lietuvių Mokytojų Seminarijos vakarėlis. *Bus vaidinoma... "Katriutė"*, monologas "Negyvas kunas", po vaidinimo deklemacijos ir dainos. Pradžia lygiai 8 val. v.

Pašalpa "Zollakui". Gaunam patirti, jog. V. Taryba paskyrusi gudų bendrovei "Zollak" švietimo ir labdaringiems reikalams (prieglaudoms laiky ti) 5,000 rublių.

Gudų prašymas. Girdėjome, jog gudų pedagoginė bendrovė "Zollak" kreipsis į V. Tarybą, prašydama duoti miesto namus (buvusiąją gimnaziją) jų mokyklai atidaryti.

Pilningas uždarbis. Seniaus vokiečiai rinkdavo iš važiuojančių į turgą sodiečių su malkom po 20 kap. nuo vežimo. Dabar, nors visi mokesniai, kaip girdėti, yra panaikinti, tačiau tas pats rinkikas (Vilniaus lenkas) aršiai pildo kaž kieno pavestas jam pareigas — stabdo vežimus, reikalaudamas užmokėti. Gudresni, neklausydami, pravažiuoja, daugumas gi kitų užsimoka.

Vienam iš tenai buvusių paklausus, kas jį įgaliojo riukti —šnibždomis atsakė:

"legionieriams laikyti".

Taip išnaudojami musų žmonės Dievas žino kokiems tikslams.

MUSŲ DRAUGIJOS.

Vaškai. Bendromis kunigų ir šiaip vienybę mylinčių inteligentų pastangomis, Vaškuose įsteigta Pašalpos draugija. Ji laiko, kol kas, 30 vargšių, duoda valgio, drapanų ir butą. Pavargėlius šelpia parapijonai, skirdami po 3 svarus grudų nuo kiekvienos valdomos dešimtinės. Kas turi mažiau 7 dešimtinių, sampylo neduoda. Jei visi atiduotų po tokį mažą indėlį visi sugrįžėliai ir vietos vargšai butų sotus, ir bolševikams nebebutų vietos. Pilvas -- didysis "bolševikas".

Jaunimo kuopa laiko parapinį knygyną.

Yra ir Vartotojų draugija ir Krikščionių demokratų skyrius, Amžinojo ir Gyvojo Rožančiaus dr-ja.

A. Arškietis.

MUSŲ MOKYKLOS.

Daukšiai, Švenč. Daukšių sodžius-pirmasis visoje apylinkėje švietimo žvilgsniu. Mokytojauja A. Jurgelaitė.

Madžiunai, ten pat. Sulaukėm naujos mokytojos. Mokykla vedama pavyzdingai p-lės Maldžiunytės, darbščios lietuvaitės.

Elnias.

Krikianka, Melagėnų par. Garbus Krikiankos savininkai Maldžiunai įsteigė mokyklą. Gaila, kad klebonas, nors lietuvis, saldžiai miega ir nieko neveikia. Mokytojauja žymus šviesos platintojas J. Rimselis.

Artojas.

GERB. "DRAUGO" SKAITYTOJAMS.

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Pradėjus 1919 metais "Draugo" Administracija dienraščio skaitytojams, kurie atnaujina už dienraštį prenumeratą arba naujai jį užsisako, įveda naują pakvitavimui metodą, apie ką čia paaiškinsime. Ta nauja skaitytojų pakvitavimo metoda Administracijai sutaupys daug laiko ir nemažai pinigų, kurie šiandie išleidžiami krasaženkliams siunčiant skaitytojams pakvitavimus. Nuo to atlikęs laikas bus panaudotas svarbesniems darbams, gi pinigai — paties dienraščio pagerinimui.

Čia apeina tik tuos skaitytojus, kuriems "Draugas" siunčiamas per pačtą. Nauja metoda ve kokia:

Kiekvienas skaitytojas, kurs gauna "Draugą" per pačtą, ant dienraščio atranda prilipintą spalvuotos poperos ruoželį, ant kurio yra padėtas skaitytojo vardas, pavardė ir adresas. Be šito ten dar yra padėti ypatingi ženklai, kurie ligšiol buvo reikalingi tik vienai Administracijai. Tie ženklai yra, pav., tokie: 4—3—8; 2—26—9; 7—15—9; 1—22—20 ir t. t.

Ką tos skaitlinės reiškia? Jos reiškia: pirmosios paeilinį mėnesį, antrosios mėnesio dienas, gi trečiosios — metus. Ir taip: 4—3—8 (reiškia: balandžio 3 diena 1918 metai); 2—26—9 (reiškia: vasario 26 d. 1919 m.); 7—15—9: (reiškia: liepos 15 d. 1919 m.). 1—22—20 (reiškia: Sausio 22 diena 1920) ir t. t.

Taigi nuo šiol šitais ant adresų ženklais skaitytojai bus pakvituojami už užsimokėjimą už laikraštį.

Kas, pav., atnaujins už dienraštį prenumeratą visiems metams pradėjus sausio 2 d., 1919 m., tasai gaus laikraštį ir šale adreso bus pažymėta: 1—2—20. Tas reikš, kad jis pakvituojamas ligi: sausio 2 d., 1920 metų. Kas atnaujins arba užsisakys dienraštį su vasario 10 diena, 1919 m. ir užsimokės pusei metų, ant adreso atras: 8—10—9, taigi: Rugpjučio 10 d., 1919 m.

Šitie ženklai bus skaitytojams ne tik aiškus pakvitavimas, bet dar jie nurodys, kada baigiasi prenumerata. Tai puikus bus parankumas ne tik Administracijai, bet ir patiems skaitytojams.

Kitokie posenovei pakvitavimai bus siunčiami tik tiems skaitytojams, katrie *butinai* tokių reikalaus.

Kartais tuose ant adresų pakvitavimuose gali pasitaikyti klaidų. Tad gerb. skaitytojai yra prašomi pranešti mums apie užtėmytas klaidas, ar kokius neaiškumus. Tada mes pataisysime arba per dienraštį paaiškinsime.

Nusipirkite labai gražią knygelę vardu:

Pražudytas Gyvenimas

arba

Girtuoklio Išpažintis

Šita knygelė vos tik išėjo iš spaudos. "Draugo" Bendrovės laida. Turi 59 puslapius.

Kaina tik ..... 20c.

"Pražudyaas Gyvenimas" tinka musų knygynams. Daudelį jų imantiems nuleidžiamas žymus nuošimtis.

"Pražudytas Gyvenimas" viena iš gražiausių apysakų. Paimta iš suomių gyvenimo. Kas kartą ją pradeda skaityti, nepames neperskaitęs ligi pabaigos. Taip yra užimanti. Aprašyta toks vaizdas, kurs dažnai sutinkamas ir tarp lietuvių palinkusių prie grtavimo, gi paskui nusprendžiusių pataisyti savo klaidingą gyvenimą.

Šita knygelė ypač rekomenduojama musų gerb. klebonams. Nes tai puiki lietuviams dovana prie kalėdojimo.

Reikalaukite tuojaus. Nes abribuotas skaitlius atspauzdinta.

Adresuokite:

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.,
1800 WEST 46-th STREET,
CHICAGO, ILL.

Nusipirk Naują Knygą

"Marijos Mėnuo"

arba

APMĄSTYMAI KIEKVIENAI MĖNESIO DIENAI

apie

MARIJOS GYVENIMĄ, DORYBES IR GARBĘ.

Surinko kun. M. I. D—as.

Kaina tiktai 50 centų

Užsakymus su pinigais adresuokite:

SACRED HEART RECTORY,

P. O. Box 73,

SIVER CREEK, PA.

ICE BOX
ANT PARDAVIMO
geras, pigus, didelis tinkamas į bučernę. Atsišaukite: 1646 Wabansia Ave., Chicago. Ill.

Parsiduoda pieninyčia (milk store) geroj vietoj tarpe lietuvių; išdirbta per 12 metų. Parsiduoda iš priežasties mirties mano žmonos. Kreipkitės šiuo adresu: 160 E. Kensington Ave., Chicago. Ill.

PAIEŠKAU
Stenografės Merginos arba Vaikino
mokančio Lietuviško ir Angliško rašto į Real Estate ofisą; gera mokestis ir pragyvenimas pas lietuvius gražiame lietuvių Ukininkų Kolonijos mieste.

Didelį gerą extra uždarbį turėtų, kad mokėtų lietuvišką muziką ir dainas, kur vakarais galėtų pamokyti Lietuvių Ukininkų vaikus Muzikos ir Dainų. Atsišaukite ant adreso:
A. Kiedis,
Peoples State Bank Building,
Scottville, Mich.

EXTRA!
Parsiduoda pigiai 2 mediniai namai labai geroje vietoje, 1744 So. Union ave., prie pat lietuviškos bažnyčios vienoje iš didžiausiųjų lietuvių kolonijų Chicagoje. Už abudu tiktai $2-200.00. Savininko adresas: 1733 So. String St., Chicago, Ill.

EXTRA
REIKALINGAS SAVININKAMS
Lietuvis kontraktorius. Dengiu visokius popierinius stogus ir taisau senus. Dedu rain paipas, dirbu blekinius kaminus, dedu blekines lubas — — vienu žodžiu išdirbu visokius stogus ir visokius blekinius darbus.

Darbus užimu visose dalyse Chicagos. Darbą atlieku atsakančiai ir duodu gvarantiją. Kam tokis žmogus reikalingas, kreipkitės

Lithuanian Red Roofing Co., and Sheet metal Works, 2106 W. 24th St., Tel. Canal 4802.

Paieškau merginos ar moteriškės prie namu darbo. Gera užmokestis gerai merginai ar moteriškai. Meldžiu tuoj atsišaukti sekančiu adresu:
Mrs. A. BARTUŠEVIČIENĖ
4713 So. Ashland Ave.,
Telefonas Yards 2109

Paieškau savo sesers Joanos Kanauskaitės. Paėina iš Žagaičių kaimo Raseinių pavieto, Aleksandravo valsčiaus Kauno gub. Prieš karę jinai gyveno 269 E. Kenney St. Newark N.J. Busiu begalo dėkinga sesutei jeigu atsišauktų, ir visiems tiems kurie jos naujajį adresų man priduotų
Mrs. MARY JUKNEVICH
Box 412 B. Highland Ave.
Wauwatosa Wis.

V. W. RUTKAUSKAS,
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Tel. Central 5478
Ofisas ant Bridgeporto
3306 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 750
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4712 So. Ashland Ave.
Val. 9—11 a. m. 5—6 p. m.
Nedėliomis 10—12 a. m.
Phone Drover 7042
Cicero office
4847 W. 14th St.
Val. 1—4 p. m. Ned. pagal sut.
Phone Cicero 29
Rezidencija 3356 W. 59th St.
Phone Prospect 8585

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 3911 W. 33rd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto.

Dr. M. T. Strikol'is
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1758 W. 47th St., Chicago, Ill.
Ofiso Telefonas Boulevard 160
Namų Tel. Seeley 420

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS

Lietuvis graborius. Atlieka visokias laidotuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.

Taipgi didesnę dalį grabų patys dirbame.

3307 AUBURN AVE.
Phone Drover 4139

Resid. 933 So. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moterišky, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9692
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5923.
Valandos:—8 iki 11 iš ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.

Dr. G. M. GLASER
Praktikuoja 27 metai
Ofisas 3148 So. Morgan St.
Kertė 32-ro St., Chicago, Ill.
SPECIJALISTAS
Moteriškų, Vyriškų, taipgi chroniškų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po piet, nuo 6 iki 8 valandai vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 2 po piet.
Telefonas Yards 687

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Telefonas McKinley 6764
GYDO VISOKIAS LIGAS ..
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos gatvės

Mokykis Kirpimo ir Designing Vyriškų ir Moteriškų Aprėdalų
Musų sistema ir ypatiškas mokinimas parodytus jus žinovų į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktišką patyrimą, kuomet jus mokysitės Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.
Jus esate užkviečiami apsilankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti specijališkai pigią kainą.
Petrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, ir bile madų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsišaukit ant 4-to augšto

Dr. A. R. Blumenthal D. D.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4817
Telefonas Boulevard 6437

DR. LEO AWOTIN
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1220 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6—8 vakare. Tel. Canal 4867

ŠIAUČIŲ ATYDAI.
2 vartotos Singer patch mašinos, geriausiam stovyj, viena Finisher mašina, Jacks ir kiti įrankiai turi buti parduoti tuojaus už prieinamą kainą. Tuojaus atsišaukite. Mes turime pilną eilę visokios čeverykams skuros.
K. KAPLAN & SONS,
4608 So. Ashland Ave.,
Chicago, Illinois.
Telefonas Yards 3404.

CHICAGOJE.

KATALIKIŠKOS ŠVENTĖS.

Pirmadienis, Kovas 10 d., 40 kankinių.
Antradienis, Kovas 11 d., Konstantinas.

PATEISINA BOLŠEVIKUS.

Sako, Rusijoje nesama laisvosios meilės.

Chicagoje vieši rusų profesoriaus Lomonosovo žmona, Raisa Lomonosov. Kuomet Rusijoje kituomet buvo augštyn iškilęs Kerenskis, jis Amerikon pasiuntė geležinkelių misiją. Ton misijon inėjo ir profesorius Lomonosov. Jis čia atkeliavo su paminėta savo žmona.

Raisa Lomonosov tvirtina, jog bolševikai niekur nepravedę jokios laisvosios meilės. Anot jos tvirtinimų, seniau Rusijoje nebuvę civilių šliubų. Šliubai priklausę vientik bažnyčiai.

Bolševikai tad tą privilegiją nuo bažnyčių atėmę ir paskelbę visur civilius šliubus. Rusų juokų laikraščiai tuos civilius šlubus pavadinę laisvąja meile ir iš to pakilęs visas trukšmas ne tik Rusijoj, bet ir Amerikoj.

Taip Raisa Lomonosov gina ir pateisina bolševikus. Aišku, kad jinai su bolševikais susigiminiavusi, kad bolševikai jai artimi draugai, jei jinai juos užtariauja ir pateisina.

Matyt, vis dar randasi tokių asmenų, katrie mano savo tvirtinimais suklaidinti visuomenę. Galima, tiesa, visuomenę suklaidinti vieną kartą, kitą. Bet negalima jos klaidinti visuomet.

Nes kasgi čia tikės Lomonosovienės tokiems aiškinimams? Juk socijalistų programoje svarbią vietą užima laisvosios meilės klausimas. Šiaip paprastieji socijalistai (menševikai), turėdami valdžią, gal to klausimo nebutų išrišę vienu užsimojimu. Nes jie butų pagalvoję apie to pasekmes.

Kas kita yra su socijalistais bolševikais. Tie savo programą pildo su visu padukimu, be jokios atodairos.

Laisvoji meilė, kurią bolševikai savo valdomose vietose paskelbė, yra juk vienas iš svarbesniųjų "principų" socijalistų mokslo.

NEPALIKITE SKALBINIUOSE SPILKŲ.

Mrs. Bridget A. Keating, 5004 Wentworth ave., skelbė skalbinius pas Eli Rysdon, 143 West 65 gat. Skalbdama moteris su spilka, kokia buvo skalbiniuose įsidurė vieną rankos spilką.

Pasekmėje piršte žaizdelė prisimetė, užsinuodijo kraujas ir prisiejo nupjauti pirštas. Nuo to kiek nukentėjo ir pati ranka.

Skalbikė apskundė Eli Rysdon. Aną dieną teismas jai priteisė $2,800 atlyginimo.

CHICAGOJE ESAMA 3,-000,-000 GYVENTOJŲ.

R. H. Donnelly Company sekretorius Overton tvirtina, kad Chicago turi jau per tris milijonus gyventojų.

Tą patį sako ir laiškų išnešiotojų viršininkas Steward.

Jei taip, tai Chicago pralenkė Paryžių. Ir šiandie gyventojų skaitliumi užima ketvirtą vietą visam pasaulyj.

SUARESTUOTAS SU PABĖGUSIA SVETIMA MOTERIMI.

Iš Export, Pa., andai Chicagon atbėgo John Rezzardi su Stanleyo Donheffner moterimi. Šita namie paliko 3 vaikus ir vyrą iš išdume su "burdingerium".

Apleistas vyras surado savo moters ir "burdingieriaus" pėdsakius. Atsivijo jis jiedu Chicagon ir čia suareštavo.

Abudu pastatyta prieš federalį komisijonierių, nes buvo kaltinamu už Mann įstatymo peržengimą.

Bet Donheffner stojo prieš komisijonierių ir savo moterei dovanojo prasižengimą, bi tik jinai sugryžtų pas vaikus ir liautusi ateityj ką panašaus padaryti.

Komisijonierius ją paliuosavo. Vyras nusivežė moterį namo.

Bet "burdingierius" padėtas po $5,000 parankos. Laukia jį bausmė už moterių viliojimą ir vežiojimą po kitas valstijas.

PAVOGĖ MONEY ORDERIŲ BLANKAS.

Nesenai jaunas vyrukas su mergina apsukriai pavogė 185 money orderius iš vaistinės po num. 5759 Broadway.

Dabar pasirodė, kad tie money orderiai jau imta išmainyti kaikuriose vietose Ohio valstijoj.

Už visus money orderius jie gali surinkti $18,500 daugiausia.

Bet federaliai agentai, rasi, anksčiau sumedžios tuodu paukščiu ir pakirps jiedviem sparnus.

SAUGOTIES SMARKAUS ORO TRAUKIMO.

Saugoties sušlapti kojas.

Toks perspėjimas paskelbta sveikatingumo komisijonieriaus Dr. Robertsono.

Komisijonierius praneša, jog influenzos epidemija ir plaučių uždegimo liga ir vėl ima smarkiau siausti Chicagoje.

Sveikatingumo biuran raportuojama vis daugiau susirgimų ir mirčių.

Komisijonierius perspėja žmones, kad jie apsisaugotų persišaldymo. Gi ypač smarkaus oro traukimo ir kojų sušlapimo. Nes nuo to dažniausia prisimeta tos ligos.

VAIKAI IR KRUTOMŲ PAVEIKSLŲ TEATRAI.

Chicagos universiteto socijalogijos profesorius Burgess tvirtina, kad Chicagoje vaikai bažnyčių lankymą pakeitę krutomų paveikslų teatrėliais.

Iš 100,000 vaikų, lankančių įvairias mokyklas, pusė labjaus užimti teatrėliais, kaip bažnyčiomis. Teatrėliai daug vaikų sugadinę. Daugelį jų nupuldę doroje ir nuvedę bjauriaisiais keliais.

Ateityje taip neturėtų but. Čia reikalingas koks nors suvaržymas, tvirtina socijologas.

SUDEGĖ 16 ARKLIŲ.

Sudegė William Herelay Co., 315 West Chicago ave, javų sandelis ir arklidė, kur stovėjo 16 arklių. Žuvo visi arkliai.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

IŠ NORTH SIDES.

Utarninke, 4 d. kovas, draugija Šv. Cecilijos laikė mėnesinį susirinkimą, Šv. Mykolo parapijos svetainėje. Visupirma svarstyta draugijos reikalai, paskui buvo išduotas raportas iš parapijos susirinkimo, kuriame buvo nutarta rengia bazarus. Draugija nutarė nupirkti siuvamąją mašiną /60 dol. vertės. Bus padaryta 160 serijų.

Ši draugija žada padaryti bazare 1,000 dolierių. Draugijos pirmininkas p. J. Navickas plačiai aiškino apie bazarą ir prašė, kad draugijos nariai bei narės aukotų daigtus, kad tik tas bazaras parapijai atneštų pelno.

Paskui buvo skaitytas laiškas nuo L. Vyčių Chicagos Apskr. su užkvietimu į renriamąjį vakarą. Laiškas priimtas.

Paskui tapo perskaitytas kitas laiškas nuo Chicagos Labdaringos Sąjungos su prašymu, kad draugija pataptų nuolatine metinių mokesčių mokėtoja. Nežiurint, kad draugigija jau yra Lab. Sąj. garbės narė ir 1918 m. yra įmokėjus 100 dol., bet sutiko palikti ir metinių mokesčių mokėtoja. Nutarta iš kasos duoklės, kokia jai pripuola, neimti, bet padaryti rinkliavą tarpe narių. Tam tikslui tapo išrinkta komisija iš keturių ypatų.

Ant galo buvo pranešta, kad Labdaringoji Sąjunga rengia vakarą, 30 d. kovos, Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Patarė, kad visi nariai atsilankytų į tą vakarą. Be to draugija nutarė surengti balių lapkričio antrą nedėlią. **A. N.**

IŠ TOWN OF LAKE.

Moterys darbuojasi.

L. R. K. Moterių Sąjungos 21 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą, vasario 28 d., Švento Kryžiaus bažnytinėje svetainėje. Susirinkimas buvo gana skaitlingas. Taip-gi atsilankė ir naujų narių, kurios prisirašė prie Moterių Sąjungos. Sekančios prisirašė: A. Kučinskienė, P. Liekienė, E. Novickienė, Z. Bridickaitė, Z. Drutinaitė, O. Petronučiutė, O. Juraškienė, E. Virkauskienė, Matote, kaip M. S. 21-ma kp., žymiai auga narių skaičium. Po Naujų Metų narių skaitlius padidėjo 25 narėmis. Tat parodo, kad musų moterys darbuojasi. Dabar kuopa rengiasi prie milžiniško vakaro, kuris įvyks pirmą nedėlią po Velykų. Statys scenon "Juodoji Sumietė". Tikietai jau pardavinėjami, kuriuos galima gauti pas kiekvieną vietinės kuopos sąjungietę.

Susirinkime kuopos reikalai buvo gyvai svarstomi. Nutarta prisidėti prie Katalikų Vienybės ir bendrai darbuoties.

Vytė.

MARQUETTE PARKO APIELINKĖ, CHICAGOJE.

Aukos Tautos Fondui.

P. Peleška ir p. Juozapas Stoškus, 6936 So. Talman str. sutarę pasidarbavo Tautos Fondui rinkdami aukas tarp So. Western ir Kedzie aves bei tarp W. 63 ir 71 gatvių. Pasidarbavę per ištisą mėnesį juodu apėjo lietuvių namus ir surinkdami aukas padarė žymią naudą tėvynei. Už tat jiedviem širdingą ačių. Juodu darbavosi Šv. Kazimiero draugijos vardu, prigulėdami prie 60-to Tautos Fondo skyriaus.

Aukojo:

T. Vasiliauskas 7 dol.

Po 5 dol.: A. Stankauskas, F. Vaičkus, A. Pocius, J. Laiškonis, J. Šukis, D. Šurkus.

Kun. Pr. Bučys $3.50.

N. Venckus 3 dol,

Po 2 dol.: M. Bartus, J. Klumbas.

Po 1 dol.: J. Saeparka (?), J. E. Evaldas, S. Danto, A. Dapkus, V. Tatulis, A. Dapkienė, J. Klumbis, F. Burneikis, J. Vaitkus, P. Tumasonis, A. Bunslaukis, J. Tatulis, J. Rakauskas, R. Jurkšas, L. Budris, V. Grakauskas, J. Kabelis, J. Samoška, B. Samoška, P. Gailius, J. Jasaitis ir P. Kramell.

Po 50c.: V. Klimas, J. Lepenki dolieriai yra priimti "Draugo" redakcijoje ir pasiųsti Tautos Fondo iždininkui.

Redakcija.

PASISAUGOKIT.

Visi jau gerai žino, kad dabartiniu laiku Chicagoje plėšikų yra tiek, kiek gal niekad nebuvo. Jie praeivių apkrausto kišenius kai-kur net ir dienomns.

Antai vienas iš mano pažįstamųjų grįžo iš darbo 7 val. ryte iš State Lines Car Shop, Hammond, Ind. Beeidamas sutiko žmogų, kuris paklausė kur buvo ir kur einąs. Paskiau išsitraukė revolverį, rankas liepė pakelti augštyn ir pagrobęs nuo žmogelio virš penkis dolierius, pabėgo.

Apie tą vietą vienoj pusėj yra gražus ąžuolynas, gi kitoj prekinių vagonų jardas. Beabejonės tenai randasi ir plėšikų lizdas, kurie praeivius užpuldinėja.

V.

IŠ TOWN OF LAKE.

Neteisinga korespondencija.

"Draugo" 38 num., šių metų, Vietinėse žiniose tilpo korespondencija, po kuria buvo pasirašęs "Vytis". P-as Vytis neteisingai apkaltino daug pasidarbavusią lietuvių visuomenei draugiją. Kadangi daug laiko praėjo nuo to laiko kaip korespondencija tilpo ir jau skaitytojai gal pamiršo, taigi čia ir pakartosime tą korespondenciją žodis į žodį:

Iš Town of Lake.

Liet. Vyčių 13 kp. daug yra pasidarbavus geriems tikslams taip ir tautos reikalams. Čia randas ir kliubas, vadinamas katalikiškas, vardu: Liet. Tetatrališkas kliubas, tas kliubas taip pat užsiima lošimu teatrų, bet, kada vyčiai paima kokį veikalą lošti, tada kaikurie kliubo nariai kenkia jei ne veiksmais, tai nors liežiuviu. Prie vyčių priklauso kunigai, daktarai, advokatai, ir moksleiviai ir šiaip inteligentai. Užtai vyčiams nevadovauja kokie nors "Naujienų" gizeliai.

Jeigu kliubo valdyba nesuvaldys savo narių — tai mes vyčiai turėsime gintis smarkiau. Del santaikos ir vienybės kliubas turėtų liautis užkabinėjęs mus. Vietos užtenka visiems ir darbo taip-gi; tik reikia dirbti. "Vytis".

Šioji neteisinga korespondencija buvo perskaityta, ant Lietuviško Teatrališko kliubo "Lietuva" susirinkimo, kuris buvo laikytas 14 dieną vasario, š. m. Kadangi prie šio kliubo priklauso apie trečdalis narių, kurie yra ir nariais Liet. Vyčių taip pat, tada buvo užklausta, ar-gi Liet. Vyčių 13 kp. ištikro taip mano, kad L. T. K. "Lietuva" jiems kenkia. Jeigu taip, ar minėtoji kuopa arba jos nariai gali tą prirodyti, tada nariai, priklausantieji prie kliubo ir prie Vyčių, atsakė, kad nieko tokio panašaus ant vyčių susirinkimo arba kur kitur nebuvo kalbama, ir kad šitoji korespondencija neturinti nieko bendro su vyčiais. Čia yra keno nors asmeniškas piktumas arba noras katalikiškas draugijas supjudyti tarpe savęs, arba užkenkti jųjų geriems tikslams. Visa tai šaltai ir rimtai apsvarsčius, nutar ta išrinkti komisiją, kuri atsakytų per tą patį dienraštį "Draugą" Vyčio neteisingiems užmėtinėjimams.

Kad Liet. Vyčių 13 kp. yra daug pasidarbavus del tautos labo, tai tiesa, bet-gi Lietuviškas Teatrališkas kliubas "Lietuva", kaipo daug senesnė draugija, yra daugiau nuveikusi ir lietuvių katalikų visuomenei pasitarnavusi, to p. Vytis užginti negali. L. T. K. "Lietuva" nėra tik vadinamas katalikiškas, bet yra tikrai katalikiškas taip pat kaip ir L. Vyčių Organizacija. P. pseudo "Vytis" netiesą sako, kad Kliubo nariai kenkia L. Vyčių kp., L. T. K. "Lietuvos" nariai netiktai kad nekenkia vyčių veikimui, bet, vyčiams prašant, visada pagal savo išgalės prigelbsti, net ir tie nariai, kurie prie vyčių visai nepriklauso. Kas priklauso prie L. Vyčių ar kitų organizacijų tai mes visai nesirupinam, bet kad kliubą valdytų kokie "Naujienų" gizeliai, tai jau visai bjaurus prasimanimas ir neatleistinas "Vyčio" prasižengimas. Ant galo korespondentas sako, "jeigu kliubas nesuvaldys savo narių, tai mes vyčiai turėsime gintis smarkiau", Ką p. "Vytis" nori tuomi pasakyti, visai negalima suprasti. Mes-gi Lietuviško Teatrališko Kliubo "Lietuva" nariai prašome jo daugiau neteisingų korespondencijų nerašyti, o jeigu nesiliaus, tada mes paieškosime teisybės šalies įstatymuose. Ant galo prašome, kad tą neteisingą korespondenciją atšauktų.

Mes taip-gi tikime, kad ir L. Vyčių 13 kp. tai apsvarstys ir pasistengs, tokius narius (jeigu, jie yra Vyčių nariais) atsakančiai nubausti už neteisingus rašinėjimus, ir vedimo draugijų prie nesusipratimą. Bet mums išrodo, kad šis darbas yra tik prisidengusio Vyčių vardu kokio laisvamanio.

Komisija.

Juozapas J. Palekas,
J. Vasiliauskaitė,
F. Stasulis.

GRAŽUS PERSTATYMAS

Naujos misijonario, kun. V. Kulikausko verstas trijų veiksmų, šešių atidengimų dramos.

"Desenzano Mergelė"

Rengiamas Ned., Kovo-March 16, 1919

SCHOOL HALL SVETAINEJ,

Prie So. Honore ir W. 48tos Gatvių

Pradžia 7:30 val. vakare.

Veikalą perstatys L. Vyčių 36 kp. (Brighton Parko) artistės-mėgėjos. Perstatyme dalyvauja 19 mergaičių. Drama—Desenzano Mergelė—yra begalo graži su trimis apsireiškimais. Aniolų, Šv. Panos Marijos ir Šv. Uršulės. Šventas giesmes: Šv. Maria ir kitos bus giedomos su vargonais. Tikietus galima gauti "Draugo" redakcijoj ir pas visus L. V. 36 kp. narius.

PRANEŠIMAI.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Labdarių Sąjungos 4ta Kuopa rengia vakarą nedėlioj, kovo 16 d. š. m.

Kas turit paėmę serijas del pardavimo atsiminkit, kad jau trumpas laikas. Kurie turit išpardavę malonėkit atnešti, susirinkiman Panedėlio vakare kovo 10 d., š. m. Bus kuopos mėnesinis susirinkimas ir serijos bus priimamos.

Šiame susirinkime malonėkit susirinkti kuo daugiausiai, nes bus reikalingi darbininkai del rengimo vakaro. *Valdyba*

S. L. R. K. A.

Chicagos Apskričio nariams pranešimas.

Šiuomi pranešu gerbiamoms Sus. L. R. K. Am. Chicagos Apskričio kuopoms, kad sulyg nutarimo paskutinio Ap. susirinkimo, sekantis susirinkimas privalo atsibuti 16 d., kovo, Šv. Jurgio parap. Kuopos malonės išsirinkti delegatus.

Kurių kuopų susirinkimai neatsibus pirm Apskričio, tai kuopų valdybos malonės tame pasitarti. Šis susirinkimas bus labai svarbus; bus svarstyta labai svarbus dalykai.

B. Jakaitis
Apskričio pirm.

Pranešame plačiai katalikų visuomenei kad 25 d. Lapkričio įgaliojome p. A. Petkevičių atstovauti "Draugo" reikalus. Jam pavedame priimineti prenumeratas, steigti agenturas, pardavineti šėrus ir knygas ir kolektuoti užsilikusias skolas.
"Draugo" Adm.

A. ✝ A.

Kaz. Lutkus

23 metų amžiaus mirė kovo 6 dieną, 1919 m., 8 val. Paėjo iš Kauno. gub.,. Raseinių. pav. Kviedaitės parap. Atvežtas į Amerika 3 metų. Paliko dideliame nuliudime motiną Barborą.

Laidotuvės atsibus panedėlį 10 kovo, 8:30 iš ryto iš Šv. Jurgio bažnyčios į Šv. Kazimiero kapines.

Vėlionis prigulėjo prie Liet. Vyčių 16 kuopos ir Šv. Martino draugijos.

Visi giminės ir pažįstami yra kviečiami dalyvauti laidotuvėse po num. 928 W. 35 Pl.

SV. ANTANO DRAUGIJOS ADMINISTRACIJA, Waukegan, Ill.

Aleks Jankauskas — pirm. 919 — 8th St.,
Antanas Taučas, Vice-pirm., 1125 So. Lincoln St.
Ant. Semaška — raštin. 1408 Lincoln St.
Ant. Bakšys — iždininkas, 1327 So. Victoria St.,
L. Bakšis, fin. rast., 1331 So. Park Ave.,
Iždo globėjai:
1. Makuševiče,
2. P. Kazdeleviče,
Maršalkos.
Pr. Dapkus,
M. Galinis.
Pranas Bujanauskas, — organo priž., 1112 — 10 St.
Pr. Kapturauskas, Knygius.

ANTANO RADZEVIČIAUS VARGONU KOMPANIJA

Dirbėjai ir statytojai

Elektriškų, Tubular- Pneumatšikų ir Mechaniškų

VARGONŲ

DEL

Bažnyčių, Teatrų ir Rezidencijų

Taip-gi taisom, derinam ir perdirbam vargonus. Dedam elektros motorus ir visokį darbą reikalingą prie vargonų. Dirbtuvė aprupinta naujausiomis ir geriausiomis mašinomis ir specijalistais darbininkais. Pienus ir specifikacijas siunčiame veltui.

Raštinė ir Dirbtuvė 177 New York Ave., NEWARK, N. J.